

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Дафина Янорова Костадинова,
Югозападен университет „Неофит Рилски“,
научно направление

2.1 Филология, Общо и сравнително езиковедие (Английски език),
за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“
по професионално направление 2.1 Филология,
научна специалност Германски езици (английски език)
с кандидат Фйола Калаба,
представила дисертационен труд на тема
„Kosovo Students' Academic Writing Skills in English – Challenges and Solutions“
(„Умения за писане на академичен текст на английски език за косовските студенти -
проблеми и решения“)

Научен ръководител: проф. д-р Ирена Василева

Становището е изготвено на основание Заповед N 3-РК-155 от 01.04.2026 г. на Ректора на Нов български университет проф. Пламен Дойнов, д.н. и на решение от заседание на научното жури.

Дисертационният труд и материалите, представени от Фйола Калаба, а именно: 3 публикации, участия в 2 международни научни конференции, CV, което представя ясно нейното образование и фокусирано професионално развитие в областта на преподаването на английски език, академичен английски език, устен и писмен превод, работата ѝ като преподавател в различни институции в Косово и в колежа и университета в Прищина, Косово, покриват всички минимални национални изисквания за придобиване на ОНС “Доктор” в Република България.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Дисертационният труд разглежда основен проблем в областта на приложната лингвистика и обучението по английски език като чужд: развиване на умения за създаване на писмен академичен текст на английски език от студенти. Този проблем е актуален не само за Косово, но и за всяка страна, в която английският език се изучава като чужд. В условията на глобализация и налагането на английския език като основен инструмент за академично общуване, подобен тип изследвания на трудностите при писане на академичен текст имат висока научна и практическа стойност. Фокусът на труда е върху студенти от Косово – сравнително слабо изследвана група, което допринася за оригиналността на изследването и предполага бъдещи изследвания в областта не само на Фйола Калаба. Дисертационният труд е интердисциплинарен и разглежда ролята и приложението на ИИ в процеса на преподаване и създаване на академичен текст на английски език.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд

Целта на изследването е ясно формулирана и логически следва от представената проблематика. Формулирани са конкретни 5 изследователски въпроси, насочени към: идентифициране на трудности при писане; анализ на типовете грешки, идентифицирани в есетата; стратегии на студентите, приложени при писане с цел

ефективност и избягване на грешки; гледната точка на преподавателите също е представена, което доказва интердисциплинарността на изследването и сериозния професионален ангажимент на докторантката. Тези въпроси са релевантни и адекватно структурирани и анализирани в текста.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд

Използван е смесен методологичен подход, който е напълно подходящ за поставените цели и няколкото аспекта на труда:

- Качествен анализ на 50 студентски есета;
- Количествен анализ – анкети с 400 студенти и 40 преподаватели.

Положителни страни на този избор на анализ сочат една ясна организация и структурираност на етапите на изследването; добре аргументиран избор на утвърдени методи. Интересно е съотношението 1:10 /преподавател:студент/ в проведеното изследване и анализ на мнения, което представя една оптимална картина, въпреки самокритично изложеното твърдение от Калаба за ограничеността на проучването заради малкия брой изследвани преподаватели и студенти.

Едно следващо изследване би могло да включи по-голям брой участници и да наблегне на валидността и надеждността както на използваните инструменти, така и резултатите от изследването и тяхната приложимост в теорията и практиката.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка), включително наличие на оригинален принос в науката

Дисертационният труд е оригинален със своя мулти- и интердисциплинарен подход към проблематиката както в глобален, така и в локален мащаб. Трудът е добре структуриран и логически последователен. Налице са всички необходими компоненти на дисертация: увод - с ясна мотивация, въпроси и цели, теоретична част, която показва добро познаване на литературата в разглежданите области, методология и инструменти за изследване, резултати и анализ, заключение, приноси и ограничения на изследването.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани

Темите на докладите, изнесени от Фйола Калаба на конференцията в София през 2023 г. и във Виена - 2024 г. са свързани с темата на дисертационния труд, както и публикуваните три статии съответно през 2023, 2024 и 2025 г. като се наблюдава постепенно фокусиране върху проблемите, залегнали в изследването на дисертационния труд.

6. Мнения, препоръки и бележки

Дисертационният труд, представен от докторант Фйола Калаба, притежава необходимите характеристики на оригинален научен труд, добре разработен е в представената теоретична рамка, съдържа необходимите количествени и качествени изследвания и анализ. Подходът към темата и заключенията, изведени след анализа на проучването, са автентични. Приносите от труда са приложими в различни области на

приложното езикознание и преподаването на английски език и академично писане на английски език не само в Косово.

Ако трябва да се изкаже някаква критика, бих обърнала внимание, че на места се наблюдава описателност за сметка на критичен анализ при теоретичния обзор, като би могло да се задълбочи сравнението между различни теоретични подходи, но, разбира се, това е характерно за всеки начинаещ докторант. Естествено, вече споменах ограничеността на изследването, но то е ясно дефинирано и от докторантката и не омаловажава постигнатите резултати, а те са представени систематично и детайлно. Особено ценен е: количественият анализ на грешките (общо 894), тяхната класификация и онагледяването им с конкретни примери от студентските текстове. Научни и приложни приноси: систематизиране на типичните грешки при EFL студенти от Косово; емпирични данни; връзка между теория и практика; предложения за подобряване на обучението по академично писане; включване на съвременен аспект – ролята на ИИ в преподаването и при създаването на академичен текст.

Представеният автореферат отговаря съдържателно на дисертационния труд.

7. Заключение

С оглед на изложените до тук факти, описващи и определящи научната стойност, приноси моменти и оригиналност на дисертационния труд на Фйола Калаба, убедено твърдя, че както трудът, така и представените допълнителни материали, напълно отговарят на изискванията на националните минимални изисквания и на Закона за развитието на академичния състав в Република България и като член на научното жури убедено давам своята положителна оценка на труда и гласувам положително да се присъди образователната и научна степен ДОКТОР на Фйола Калаба.

2 май 2026 г.

Подпис .....
(доц. д-р Дафина Костадинова)